

VIII. IDEOLOGIE, HEGEMONIE A KONTRAHEGEMONIE V MASOVÝCH MÉDIÍCH

I. IDEOLOGIE

Funkcionalisté zdůrazňují, že hlavní funkcí ideologie je posilovat integraci a sociální solidarity. Nikoliv však sdělování pravdy o světě.

Nejde o informace, ale o emoce. Ideologická orientace nahrazuje v této perspektive instinktuální orientaci u zvířat. Nelze se ji tak zbavit jinak než přijetím ideologie jiné.

V marxistické tradici je ideologie sadou ideí, které užívá vládnoucí třída, tedy třída, která dosáhla dominance v určité historické etapě.

Koncept ideologie zde byl poprvé vymezen v rámci marxismu v „**Německé ideologii**“, kde jej jeho autoři užívají primárně jako nástroj kritiky, použitelný k útoku na ideje legitimující vládnoucí třídní hegemonii, které **zakrývala skutečné specifické třídní zájmy, respektive pracuje pro dominantní třídní zájmy.**

Společenská skupina, která má ve společnosti dominantní postavení chce posílit a upevnit tím, že **ovládá nejen vnější chování, ale i myšlení členů společnosti. S tímto cílem rozpracovává vlastní ideologii.**

Naopak podrobení skupiny vytvářejí **kontra-ideologické doktríny, které mají legitimovat jejich právo na moc.**

V tomto smyslu kritika ideologie vychází z analýzy a demystifikace ideí vládnoucí třídy a tzv. **falešného vědomí** s cílem odhalit a popsat mechanismy, které posilují třídní dominanci.

Falešnost vědomí spočívá ve snaze vydávat (veřejně prezentovat) dílčí zájem za zájem celku-společnosti

Karl Mannheim rozlišuje partikulární a totální ideologii.

IDEOLOGIE PARTIKULÁRNÍ – opírá se o dílčí tvrzení, která nejsou pravdivá a zastírají před ostatními pravý stav věcí. Variantou je, že mají zastírat pravý stav věcí i před jejich šířiteli.

IDEOLOGIE TOTÁLNÍ – zahrnuje celý myšlenkový stav určité epochy, kultury nebo skupiny.

Ideologickému myšlení nejde o poznání skutečnosti, ale o její ovládnutí.

Každá ideologie tak integruje skupiny jedinců a posiluje nebo zpochybňuje rozdělení moci a vytváří systémy hodnot, kterým se mají „souvěrci“ řídit.

Co když ale moc ani nezpochybňují ani nenabízejí mocenskou alternativu? KONEC IDEOLOGII???

Klasický marxismus II. a III. Internacionály se zaměřoval primárně na ekonomii a politiku a potlačil tak zájem o kulturu a ideologii. **Klasická tradice chápe ideologii jako monolitický koncept, prostřednictvím kterého vládnoucí vrstva uplatňuje bez jakýchkoliv kontradikcí své zájmy.**

Takto pojímaná ideologie je redukována pouze na obranu třídních zájmů a je tím pádem extrémně ekonomistická, respektive je chápána jako nástroj obhajoby ekonomických zájmů dominantních vrstev.

Tato klasická představa byla **postupně odmítnuta kritikou redukcionismu spojující ideologické postupy pouze se službou ekonomickým a třídním zájmům a zcela opomíjí takové fenomény jako je gender či rasa.** Již v průběhu 20. let Lukács, Bloch, Korsch a Gramsci naopak vypíchli klíčovou roli kultury a ideologie. Vyvrcholením tohoto přístupu představuje Frankfurtská škola. V tomto smyslu na ni navazuje Birminghamská škola, jejíž jedna z prvních společných publikací je nazvána „On Ideology“.

Jinými slovy, zatímco v původní klasické verzi ideologie je klíčovou verzí **dominance pouze dominance ekonomická, resp. třídní. Dnes můžeme hovořit o multikulturální kritice ideologií, vedle třídní a ekonomické dominance se stává terčem kritiky i oprese rasová, rodová, sexuální.**

Konflikt mezi jednotlivými pozicemi se stále častěji či přesně řečeno dominantně odehrává v médiích a de facto otevírá pole **tzv. kritickým mediálním studiím.**

II. HEGEMONIE

Symbolický proces udržování statu quo. Mechanismus vytváření souhlasu. Pojem zavedený Antoniem Gramscim ve třicátých letech (*Sešity z vězení*). Do své koncepce jej pak zahrnuly kulturní studie.

Gramsci zde upozorňuje na schopnost dominantních tříd v rámci jistých historických period uplatňovat **sociální a kulturní vůdcovství**, které není realizováno přímo, například prostřednictvím násilí, ale spíše **prostřednictvím ekonomické, politické a kulturní manipulace**.

Hegemonní role vládnoucí třídy spočívá podle Gramsciho v tom, že je schopna:

1/ překročit partikulární ekonomické zájmy

2/ hraje tak roli nejen ekonomického, ale i morálního a intelektuálního vůdcovství

3/ poskytuje tak společnosti systém idejí, prostřednictvím kterých individua samostatně interpretují svou životní situaci, ale činí tak bez vědomí ideologické povahy těchto idejí

4/ tohoto ideologického zastření mocenských zájmů dosahuje dominantní třída jejich převedením do podoby **„praxí“**.

(Participativní demokracie, ideál interaktivity jako nástroj rekonstituce veřejné sféry, „digitální stachanovci“ a „MBA mentality“).

V době konce ideologií, velkých vyprávění se nepozorovaně vkrádá ideologie nová. Spojuje v sobě receptivní fascinaci novými technologiemi a fascinaci z komerční využitelnosti těchto technologií. **Digitální svazky/stachanovce** tak charakterizuje **naivně optimistický pohled na nové technologie**, tak podobný optimismu jejich předchůdců, kteří před půl stoletím nekriticky vzývali marxismus jako nové náboženství-panaceu všech sociálních problémů. Současně je pro ně typická **„MBA mentality“**, charakterizovaná **cynickou, úzce prakticistní, instrumentální fascinací z možnosti komodifikovat snadno výtvořiny nových technologií**.

Sledujeme-li reklamní sdělení jsme osloveni jako konzumenti, kteří mají vlastní unikátní touhu. Ideologický účinek takové reklamy spočívá především v její schopnosti OSLOVIT nás. Reklama na Coca-colu nás tak oslovuje spíše jako hedonického konzumenta než jako člena vykořisťované sociální třídy.

Pro hegemonní strategii je typické, že se neuplatňuje proti vůli jedinců, ale je výsledkem aktivního vyjednávání souhlasu a vyhledávání souladu mezi zájmy dominantních hegemonních aliancí a podrobenými.

Moc podle této koncepce pracuje v rámci struktury společnosti a není vlastnictvím jednoho individua. Zkušenost se tak stává **institucionalizovanou v souladu se specifickými významovými kódy**, které jsou konstruovány podle zájmů dominantních sociálních skupin.

Takové dominantní kódy se jeví:

a/ jako transparentní.

b/ jsou součástí každodenního užívání.

c/ jsou známy všem a jsou chápány jako přirozené, nejsou zpochybňovány (všichni jakoby vědí co je to svoboda slova nebo demokracie, řád, zákonnost apod).

Mluvčí tak často netuší, že významy, které uplatňují jsou vybrány z ideologické sítě vytvořené dominantními sociálními skupinami, respektive z jakési významové matrice.

Tato politika označování se stále intenzivněji realizuje prostřednictvím médií, skrze které je LEGITIMOVÁN právně-politický systém. Hegemonní řád podrobuje interpretace obecnému tlaku dominantní kultury.

Hegemonie **naturalizuje** to, co je historickou a třídní ideologií a činí z ní **společnou zkušenost**.

Moc pak může být uplatňována jako **autorita**. Kulturní aspekty každodenních životů jsou **depolitizovány**.

BARTHES mluví o **depolitizované řeči populární kultury**.

IDEOLOGIE funguje jako **sociální cement**, který spojuje různé třídní aliance. Hegemonie je kontinuální historický proces, který je v neustálem pohybu. Jde o kombinaci tří kulturních procesů:
TRADICÍ, INSTITUCÍ A SOCIÁLNÍCH FORMACÍ.

A/ Tradice jsou konstantně produkovány a reprodukovány **národními státy**, které je prezentují jako **pevné, neměnné a neutrální**. Tento proces reprodukce je závislý na **institucích** jako jsou např. **masová média – například přenosy z narozenin královny, novoroční projev prezidenta, státní svátky v médiích**.

B/ Instituce jako jsou média a vzdělávací systém **pomáhají formovat dominantní konsensus v současné společnosti** tím, že realizují kulturní **přenos tradic**.

C/ Sociálních formací – daného společensko-ekonomického uspořádání společnosti.

Louis Althusser hovoří v dané souvislosti o

IDEOLOGICKÝCH APARÁTECH (NÁSTROJÍCH) STÁTU.

Ideological State Apparatuses (1967) Essay on Ideology (1984)

Jde o instituce produkující individuální a sociální vědomí. Ačkoliv jsou relativně vzájemně autonomní mohou masově **formovat prostor, ve kterém se hegemonie uplatňuje.**

Takové studie se zaměřují na **analýzu hegemonních aspektů kultury na úrovni institucí** jakými jsou především:

A/stát,

B/ právo,

C/vzdělávací systém,

D/rodina

E/média,

Althusser se zde pokusil vyložit mechanismus, prostřednictvím kterého západní společnosti konstituují dominantní institucionální vztahy.

Jakákoliv pracovní-institucionalizovaná aktivita je reprodukována za podmínek ideologického podrobení. **Ideologie proměňuje podle Althusera lidské bytosti v subjekty.** Navádí k tomu, abychom se považovali za autonomní, svobodné bytosti, zatímco nás formuje. **Ideologie není zrcadlovou inverzí reality, ale je naším imaginárním či symbolickým vztahem ke sdíleným podmínkám existence.**

Vychází z předpokladu, že **lidské bytosti nerozhodují v konečné fázi o manipulovatelnosti reality.** Jsou sociálně konstruovanými subjekty, kterým bylo přiděleno místo v již existující sociální struktuře. Klíčovou roli zde hrají právě ideologické aparáty státu - **vzdělávací systém, rodina média.** Tyto instituce reprodukují nerovné vztahy v rámci industriální produkce. Činí tak **prostřednictvím ideologie** spíše než přímým tlakem. **Uvedené instituce Althusser chápe jako součást státní mašinerie, jelikož jsou spjaté s represivním aparátem státní moci.**

I. **KONTRAHEGEMONIE**

Cílem hegemonních strategií je **izolovat takové opoziční výklady reality a vychylovat rovnováhu veřejného zájmu na stranu moci.**

Kontrahegemonní strategie se naopak jeví jako nepřirozené, neoficiální, nemožné, neschopné reprezentovat.

Kontrahegemonie jako tzv. **opoziční tendence** jsou často mnohem **komplexnějším ideologickým konstruktem než se může na první pohled jevit** (televizní satira)

Ač tu **není jedna stabilní, dominantní ideologie**, existují jádrové předpoklady, které se pokoušejí jednotlivé politické skupiny mobilizovat a mediálně rozšiřovat.

BOJ MEZI HEGEMONIÍ A KONTRAHEGEMONIÍ představuje např. střet mezi socialisty a konzervativci:

Socialismus, komunismus východního stříhu

- rovnost jako rovnostářství ne jako rovnost šancí
- kolektivismus jako potlačení individuálních dispozic
- centrální řízení ekonomiky i produkce idejí
- proletářský internacionalismus maskující závislost na SSSR místo vlastenectví
- přijímání vnější autority státu a vlády představovanou moudrostí jedné strany

Konzervativismus, reaganomika, bushismus

- individualismus jako právo silnějšího - přežít musí jen ten nejodolnější.
- odstranění regulace
- důraz na soukromé podnikání
- důraz na zvyšování národního bohatství.
- silný stát - vytvoření silné společnosti, která se vymezuje ostře proti ostatním
- vlastenectví jako nacionalismus a cesta k úspěchu legitimující roli světového čteníka

Mediální kultura pomáhá vytvořit hegemonii specifických politických skupin a projektů. Vytváří reprezentace jež pokoušejí indukovat souhlas s jistými politickými pozicemi a poskytuje členům společnosti jistou optiku, specifické ideologie interpetující jak věci jsou (např. že silný stát je špatný, deregulace je správná, neviditelná ruka trhu ví vše nejlépe, ochrana země je možná pouze prostřednictvím razantní militarizace). Populární kulturní texty naturalizují tyto pozice a snaží se mobilizovat souhlas s nimi.

II. ANALÝZA IDEOLOGIE

Teorie a analýza hegemonie de facto popisuje strategie vytváření souhlasu s nerovnými třídními, rodovými, rasovými vztahy. V rámci mediálních a kulturních studií je tento pojem užíván k objasnění jak jsou každodenní významy a aktivity organizovány podle zájmů dominantního bloku. Jde o formu kulturní analýzy která se zaměřuje zvláště na téma propagandy respektive na techniky prodeje jisté „strany“ či „produktu“.

Jde o to odhalit jak určité pozice v mediálních textech reprodukují existující politické ideologie. Ideologická analýza zahrnuje kritickou reflexi obrazů, symbolů mýtů.

Existují dvě pozice tři přístupy analýzy:

- a/ analýza **komplexního působení obrazů, mýtů sociálních praxí a narací**, jež jsou propojeny při produkci ideologií
- b/ druhý přístup omezuje ideologii **na propozice, teze zakomponované diskursivně do textu**.

Oproti restriktivnímu přístupu druhé varianty, předpokládá první, že ideologii zahrnuje diskurzy, figury, pojmy i obrazy, teoretické pozice i symbolické formy. Tato expanze ideologie otevírá cestu analýzy jak diskurzy, figury, pojmy i obrazy, teoretické pozice i symbolické formy vytvářejí část ideologických reprezentací rodu sexuality, rasy, třídy apod.

V rámci této multikulturní pozice nestačí vést kritiku vůči militaristické a imperialistické ideologii Ramba. Nejde totiž jen o legitimaci americké intervence v jiho-východní Asii, středním východě, střední Americe apod.

Cílem je odhalit politiku reprezentace.

Ideologie je procesem reprezentace konkrétních obrazů, figur a rétoriky, jde o překlad dominantního diskurzu. **Hegemónní politika ideologie se realizuje prostřednictvím reprezentací figur a obrazů.**

Ideologie umí diferencovat oddělovat vyšší a nižší třídu, kulturu, ale i muže a ženy, bílé a barevné. Jinými slovy NAŠE a CIZÍ chování. Podobně je ideologicky konstruována i rasová či etnická identita. Jde defacto o sady binárních opozicí.

Jako příklad překódování ideologie „tzv. nového konzervativismu“ nám poslouží analýza filmu Rambo (1985).

První film s touto tematikou se objevuje v roce 1982 (First Blood). Vietnamský veterán John Rambo připisuje odpovědnost za svou viktimizaci sociálním silám a interpretuje své násilné chování jako produkt těchto sil. Story se opírá příběh veterána ze speciálních jednotky, který hledá svého kolegu z války a nachází jej mrtvého na následky Agent Orange. Jinými slovy je vykreslen jako **oběť vlády**. Rambo přichází do městečka Hope a je uvězněn místním šerifem, který mu říká, že se musí ostříhat a umýt. Rambo prchá a začíná svou **soukromou válku s národní gardou** a dalšími silami. Je popisován jako oběť opresivní moci. Nakonec se **vzdá svému bývalému veliteli a s pláčem mu sděluje, že ač byl hrdinou ve Vietnamu nemůže sehnat práci, je objektem opovržení a nenávisti, je vyděděnec.**

Ve druhém pokračování **Rambo (1985)**. Rambo je transformován do podoby nadlidského bojovníka, který osvobozuje americké zajatce stále držené ve Vietnamu.

Jde zde o ilustraci konzervativního překódování tzv. **vietnamského syndromu**. Celý film je jedním ze série filmů na téma **návrat do Vietnamu (CH. Norris Missing in Action (1984-6))**. Všechny pracují se stejným schématem – tým bývalých veteránů nebo osvobozuje skupinu amerických vojáků, kteří se ztratili v akci a jsou vězněni Vietnamci a jejich d'ábelskými poradci.

Rambo představuje syntézu cyklu návrat do Vietnamu s cyklem návrat veteránů z Vietnamu a jejich transformace ze ztracené existence do super válečníka.

1/ IDEOLOGICKÝ CÍL

Všechny tyto narace mají za cíl překonat **Vietnamský syndrom**. A to tím, že ukazují americké vojáky jako vítěze. Indikátor neschopnosti přijmout prohru. Jde tedy o **symbolickou kompenzaci prohry, studu a viny** zobrazující americké vojáky jako dobré, šlechetné. Jde o kumulativní kompenzační odpověď na vojenskou porážku.

2/ RAMBO A KONTRAHEGEMONIE

Co je nejzajímavější, Rambo je nositelem kontrakulturních hodnot, které ovšem konzervativní výklad dokázal využít ve vlastní prospěch. **Celá narace je příkladem jak konzervativní ideologie dokáže inkorporovat opozitní figury a konotace**

- na jedné straně jde o **triumf jedince nad systémem**. Využívá přitom tradiční pravicovou tropu, která se objevila počátkem 60. let a spojuje pravicový pohled s individuální vzpourou proti konformitě a byrokracii. *Rambo ovšem jí jediné dary přírody zatímco byrokrat Murdock pije Colu.*
- Rambo je blíže k přírodě, nenávidí byrokracii, stát i technologii.
- **JDE O KONTRAKULTURNÍ POZICI.**
- **Rambo je supply-side hero** (snížení daní vede k větší ekonomické aktivitě) Jde o to, že tito anti-byrokratičtí, anti státní hrdinové svou pozicí plédují pro **deregulaci životního světa**, tedy defacto **obhajují politiku snížení daní a filozofii porad' si jak umíš.**

- **Demonstruje jak „reaganomika“, stejně jako „bushismus“ jako ideologie jsou schopni přivlastnit si kontrakulturní postavy. Podobně jako Nacismus/fašismus byl schopen kulturní syntézy nacionalismu, socialismu a radikální ideologie (jak to popisuje Ernst Bloch).**

Ideologická reprezentace ukazuje, že Reaganismus by mohl být nahlížen jako **revoluční konzervatismus** se silnou komponentou radikálně konzervativního populismu, individualismu a aktivismu (stejně jako Hvězdné války, Indiana Jones, Superman).

Všude se objevuje model individuálních hrdinů, kteří stojí v opozici vůči státu a přitom jsou studnicí konzervativních hodnot.

3/ IDEOLOGIE REMASKULINIZACE

Pokouší se zaléčit stále živé psychické rány a rekonstruovat zraněnou psyché národní hrdosti. Extrémně maskulinní jednání je oslavováno jako odpověď feminismu a dalším útokům na mužskou moc. Susam Jeffords hovoří v textu *Remasculinization of America* o tom, že Vietnam byl hrozivou ranou mužské hrdosti, která zasáhla Američany jako stud a vina. Vše navíc doprovází paranoia prezentující bílého muže jako oběť zahraničních nepřátel, ras, stejně jako vlády či společnosti jako celku.

4/ IDEOLOGIE VIKTIMIZACE DĚLNICKÉ TŘÍDY

Stalone představuje tupou, brutální sílu a naznačuje, že pro řadu mladých amerických dělníků je sport nebo armáda je jedinou cestou jak udělat kariéru. Rambo (a jeho neurotický resentment) stejně jako v dané /kdy je americká ekonomika v recesi/ natočený Rocky /outsider z periferie/ naznačují, že sport a armáda jsou pro dělnickou třídu čestným řešením životní dráhy.

5/ ROCKY- RAMBO SYNDROME

Rocky-Rambo Syndrome ovšem odráží hlubší filosofii čistého maskulinismu, která tvoří základ konzervativní socializace a ideologie. Jediný způsob jak se oba hrdinové mohou domoci uznání je prostřednictvím agresivity a násilí.

7/ PŘÍRODA vs. TECHNOLOGIE

Ambivalentní vztah. Užívá sice luku a šípu, ale jeho speciální šípy vybuchují s intenzitou jaderných střel. Sice perfektně ovládá helikoptéru, ale v klíčových situacích užívá nůž. Ten je jak falickým symbolem agresivní maskulinity, ale současně dokáže přerušit ostnatý drát, stejně jako zašít ránu na těle. Postava Ramba je tak prezentována jako super zbraň. V jedné pasáži říká „I am war“ po té co pobil všechny nepřátele. Celá narace je konstruována tak, že odstraňuje rozpory mezi přírodou a technologií, a to kombinací technologických efektů a žánru dobrodružných příběhů, ala Karel May.

Technologie se tak zde jeví jako síla přírody, stejně jako Rambo je zbraň sama.

8/ IDEOLOGIE RODU A RASY

- Není náhodou, že ženské postavy se většinou objevují v roli prostitutek, a to de facto i v případě jediné významné ženské postavy, kterou Rambo využívá jako svůdkyni a destruktivní sílu. Hlavním úkolem je svádět místní vojáky. Jediná erotická scéna se objevuje v situaci těsně před tím než je hrdinka zastřelena. To souvisí s pojetím asketické válečné maskulinity, která musí odolat všem svodům, aby byla dostatečně efektivní. *I am war.*
- Obraz Vietnamců a Rusů se opírá o tradiční, osvědčené stereotypní cinematické fantazie: nepřítel je chová d'ábelsky/ale Američané jsou přesto ušlechtilí. V Rambovi se stereotypizace užívaná ve filmech o II. válce o Němcích a Japoncích promítla do obrazu Ruských poradců jejich vietnamských spolubojovníků. "
- Tak se zde objevuje opakovaně oblíbená Hollywoodská manicheistická strategie zdánlivě mrtvých ikon, které našli nové označované. Vietnamci jsou portrétoáni jako přemnožení bandité, neefektivní sluhové d'ábelských Sovětů. Ramba nikdy neohrozí. Zatímco Sověti/Rusové jsou prezentováni jako sadističtí, nelidští, mechanističtí byrokraté.

9/ FILMOVÉ PROSTŘEDKY, NARACE

- Celá filmová ideologie, která zde slouží specifickým politickým cílům vyplývá z celkové struktury narace, která umožňuje reprodukovat ideologický efekt.
- nasvícení, úhly kamery umožňují interpretovat Ramba jako mýtickou postavu.
- Nadprodukce spodních pohledů, časté detailní záběry jej ukazují jako většího a silnějšího než obyčejná lidská stvoření.
- Detailní prezentace muskulatury vytváří ikonický obraz, mužnou figuru vyvolávají obdiv co nejširší cílové skupiny
- detailní záběry těla zde podtrhují jeho funkci nástroje mýtického heroismu,
- Mírně, neviditelně zpomalené záběry prezentují Ramba jako přírodní sílu, která bez problémů prochází džunglí jako nůž máslem. To všeumocněno hudebním kódem, a to zvláště v triumfálních scénách podtrhujících jeho superheroismus.
- Jeho transformace do superhrdiny ukazují scény-záběry, kdy se z ničeho nic náhle vynořuje z vody, očištěný a mocnější než dříve - **ZNOVUZROZENÍ**

- stříhy vytvářejí dojem dynamismu, který naplňuje Ramby energií a nadlidskou sílu. Vše směřuje ke **zbožštění**. Když je mučen celý obraz je aranžován jako **ukřižování**. Navíc silně nasvícená hlava jako vyvolávající tzv. **hallo effect** jako ve středověkém malířství.
- Krev **červenější než červená** pracuje s mechanismem **hyperreality** jak jej známe od Baudrillarda.
- Detaily na **sadistické tváře mučitelů**, zatímco v bojových scénách jsou zobrazování prostřednictvím tzv. **dlouhých záběrů**, které je líčí jako **nekompetentní**, a to zvláště ve srovnání s **Rambovým dynamickým heroismem**.
- Vrcholný je záběr, ve kterém **Rambo pacifikuje hada**, připomíná scénu z Písma kdy Adam nebyl schopen zkrotit hada a musel opustit zahradu Edenskou, zatímco **Rambo ji dobývá, demonstruje moc ji ovládnout**.
- **Mučení a utrpení** Ramba de facto legitimuje **sado-masochistickou pozici** – zatímco divák vnímá **bolest jako trest za vinu ztráty maskulinity a Americké imperiální pozice ve Vietnamu**, současně prostřednictvím **magického obratu zakouší slast sadistické pozice prostřednictvím participace v Rambově vítězných praktikách**. **Takový scénář má povahu řešení psychického traumatu daného prohrou ve Vietnamu**.
- Mučení jako **kontrast silných těl vůči slabým**, které nemohou pomoci zahojit rány prohry (americký voják)
- **Mesiášské drama studu, ponížení, vzkříšení a vítězného návratu vtahuje diváka a dává mu zakusit pocit vítězství jako například u videoher**.
- **Fúze technologie a přírody umožňuje zvláště pro mladé publikum identifikaci umocněnou speciálními efekty**. Podívaná tak posiluje pozici publika, které zakouší pocit dominance a kompenzuje tak úpadek vlastní moci v každodenním životě.
- **Ideologie je tak skryta těmito technickými prostředky, takže přeneseně můžeme hovořit o subliminální prezentaci ideologií prostřednictvím obrazů**.
- **Mytický návrat a vykoupení americké prohry ve Vietnamu. Když se to nepovedlo ve Vietnamu je třeba poskytnout alespoň simulované vítězství, které ovšem musí být reálnější než reálné**.

1/ IDEOLOGIE REMASKULINIZACE

(jak překonat Vietnamský syndrom)

2/ RAMBO A KONTRAHEGEMONIE:

3/ PŘÍRODA-ČLOVĚK vs. TECHNOLOGIE

4/FILMOVÉ PROSTŘEDKY, NARACE

TENTOKRÁT VYHRAJEME – 1:20-3:12

IDEOLOGIZACE RASY 5:50

ČLOVĚK VS. TECHNOLOGIE 8:45-10:00

NÚŽ v AKCI 16:00

VYZNÁNÍ – „Tichá válka, válku, kterou nevyhraješ“ 23:00

STÁT SE VÁLKOU 24:30

NÚŽ NEJLEPŠÍ PŘÍTEL 25:40

RYTÍŘ ZACHRÁNCE 39:00

KRITIKA STÁTNÍ BYROKRACIE 46:00

OPOVRŽENÍ NEPŘÍTELEM 47:00

**MUČENÍ VRCHOLÍCÍ VÍTĚZSTVÍM LIDSKOSTI HRDINY
52:50-57:00**

EROTIKA A SMRT 1:03:30-1:06:00

**KRITIKA BYROKRATICKÉHO POJETÍ „LIDÉ STROJE“
1:06:00**

ZÁZRAČNÉ ŠÍPY A OČAROVANÝ NEPŘÍTEL 1:13:20

ESTETIKA HRDINSTVÍ 1:15:30”

ZNOVUZROZENÍ HRDINY (opakovaný motiv) 1:15:30

**FINÁLE – DESTRUKCE- UŠLECHTILOST-VLASTENECTVÍ
1:28:00**

„NEVINŇ SVOU VLAST“